

Med støtte fra:

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kultur⁺

Klimapolitik

- Hvem skal redde verden?

Mål

- + Du kan identificere forskellige holdninger til internationale problemstillinger.
- + Du kan diskutere andres løsninger på internationale konflikter.

Forudsætninger

- + Du skal vide, hvad EU og FN er – se fx næste afsnit.
- + Du skal have et grundlæggende kendskab til klimakrisen.

Baggrund

Mange af de udfordringer, der findes, er ikke kun udfordringer i Danmark, men for alle mennesker i hele verden. Dette er fx kriminalitet på nettet, humanitære katastrofer som borgerkrigen i Syrien eller klimakrisen.

Danmark er medlem af flere internationale organisationer, som har meget forskellige formål, og der er stor forskel på, hvem politikere og debattører mener, skal løse verdens udfordringer.

EU

(Den Europæiske Union) er en politisk og økonomisk sammenslutning, som arbejder for de 28 medlemslandes fælles interesser. Danmark har været medlem af EU siden 1973. EU har mulighed for at vedtage lovgivning som så skal udmøntes i medlemslandene.

FN

(De Forenede Nationer) består af 192 medlemslande, herunder Danmark. FN blev oprettet efter 2. Verdenskrig og havde til formål at sikre fred og overholdelse af menneskerettighederne på globalt plan, at uddele humanitær bistand og sikre en social og økonomisk udvikling i hele verden. FN kan ikke pålægge medlemslandene noget, men kan påvirke medlemslandene til at arbejde sammen om et fælles mål.

Klimakrisen diskuteres både i EU, FN og en række andre internationale organisationer.

Demonstration ved FNs klimakonference i 2016 (CC BY-SA 4.0 - Wikiuser - Takver)

Ruslands premiereminister Dmitry Medvedev ved FNs klimatopmøde i København (CC BY-SA 4.0 - Kremlin.ru).

Kilde 1: Morten Løkkegaard – Europaparlamentariker (V)

”Kampen for klimaet kræver en europæisk klima- og miljøpagt, foreslår Venstre.

»Vi lægger op til et paradigmeskifte. Klima skal nu være en fundamental byggesten i den måde, man laver politik på i Europa og dermed også i Danmark. Det er en helt ny dimension,« siger spidskandidat til Europa-parlamentsvalget Morten Løkkegaard (V).

Pagten skal sikre, at der laves systematiske klima- og miljøvurderinger af al EU-lovgivning, ligesom økonomiske konsekvenser beregnes i dag. Og så skal hensynet til klimaet etableres som et grundlæggende princip ligesom EU's traktatbestemte nærhedsprincip om, at beslutninger skal træffes så tæt på borgerne som muligt.”

Fra: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11223740/venstre-vil-have-en-europaeisk-pagt-om-i-alle-eulove-at-styrke-klimaet/>

Kilde 2: Klimaekspert Jesper Theilgaard og Sebastian Mernild

”Der er muligt at reducere sin egen CO2-udledning.

Det er klimaekspertene Jesper Theilgaard og Sebastian Mernilds opløftende melding på en dag, hvor et klimastudie med et grelt budskab er udkommet. (..)

Tre ting du kan gøre

- Der er tre ting, vi alle sammen kan gøre, fortæller klimaekspert Jesper Theilgaard:

1. Nedsæt det generelle elforbrug. Udskift de apparater, I har nu, når de selvfølgelig skal skiftes, men lad være med at købe for eksempel flere fjernsyn.
2. Transport kan også betyde rigtig meget. Brug i højere grad offentlig transport, og hvis du kører rundt i en gammel bil, bør du udskifte den til en ny – helst en elbil – og kør i øvrigt mindre. Tag cyklen eller gå, siger han.
- Fly er også en kilde til stor udledning. Det er meget billigt at flyve - til stor irritation for mange klimaforskere. Når man kan komme til London for 500 kroner, nærmest det samme som en togbillet til Jylland, kan man jo godt forstå, at folk flyver. Men det er en virkelig slem CO2-udleder. Hold noget mere ferie i Danmark, foreslår Jesper Theilgaard fra sit sommerhus på Samsø.

Elforbrug og transport er nogle af de syndere, man længe har hørt om. Men begge forskere er enige i, at en tredje faktor er lige så vigtig.

3. Du bør også tænke over dit fødevarerforbrug, men det er en jungle, siger han.
- Forbrugeren har ikke en jordisk chance for at vælge miljøvenlige varer, og jeg savner virkelig en mærkning. Man må bare bruge sin snusfornuft, når man for eksempel køber jordbær om vinteren. Hvor kommer de fra? Nok transporteret fra Spanien eller modnet i store drivhuse. Og begge dele bruger en masse energi.
- Jo mere lokalt fødevarer produceres, jo mindre energi bruges der på transport af dem, siger han.”

Fra: <https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/det-kan-du-goere-begraense-dit-klimaaftryk>

Kilde 3: Jeppe Kofoed – Udenrigsminister (S)

“Klimadagsordenen er så vigtig, at det ikke er nok kun at handle på dansk og europæisk niveau. Hele verden skal med.

Klimadagsordenen er fuldt ud på niveau med den sikkerhedspolitiske dagsorden som eksempelvis atomnedrustning. Derfor kan vi ikke komme uden om FN, hvis vi skal løse den globale klimakrise,” siger udenrigsminister Jeppe Kofod (S), der er i New York for at deltage i FN’s generalforsamling. Selv om verdens rigeste land, USA, har trukket sig fra FN’s højtprofilerede Paris-aftale, der skal bremse klimaforandringerne, er FN ifølge udenrigsministeren stadig helt central.

“Der findes ikke noget andet forum, hvor vi kan samle stater, virksomheder og organisationer på den her måde,” siger Jeppe Kofod.”

Fra: <https://www.altinget.dk/energi/artikel/jeppe-kofod-vi-kan-ikke-redde-klimaet-uden-fn>

Kilde 4: Socialdemokraternes klimapolitik

“(…) Der er ét område, hvor Danmark kan gøre den absolut største forskel for verden. Det kan vi, når det gælder vores klima og miljø.

For det første, fordi vi tør gå forrest med store visioner. Om en fremtid, hvor vi lever, bor, producerer og transporterer os selv på en måde, der ikke ødelægger vores klima og miljø. En fremtid med mere ren luft og færre skadelige kemikalier. Og en fremtid, hvor langt færre dyr og planter trues af udryddelse. I det 19. og 20. århundrede skabte vi produktions- og velfærdssamfundet. I det 21. århundrede gør vi det bæredygtigt.

Fra: <https://www.socialdemokratiet.dk/media/7383/en-klima-og-miljoepolitik-der-samler-danmark.pdf>

Forståelsesspørgsmål

1. For hver kilde – svar på:
  - a. Hvem mener kilden skal gøre noget for at løse klimakrisen?
  - b. Hvilke konkrete løsninger foreslår de enkelte kilder? Hvilken handling skal der til?
2. Hvad tror du, Morten Løkkegaard mener med, at “Klima skal nu være en fundamental byggesten i den måde, man laver politik på i Europa” (kilde 1)?
3. Hvad mener klimaeksperterne, vi hver især kan gøre for klimaet (kilde 2)?
4. Er det alt det de foreslår, som vi selv kan sørge for sker?
5. Hvorfor mener Jeppe Kofoed ikke, at klimakrisen kun er et dansk eller et europæisk problem (kilde 3)?
6. Hvad er ifølge socialdemokraterne Danmarks væsentligste bidrag til en grønnere fremtid?

Analyse

1. Kan der ligge andre interesser end klima bag nogle af kilderne? Politisk signalværdi, magt, økonomi eller andet?
2. Hvilke af kilderne kommer med de mest konkrete forslag til handling?
3. Hvilken betydning tænker du det kan have, at USA har trukket sig fra Parisaftalen?

Problemstilling / diskussion

1. Hvilken af kilderne har den mest realistiske løsning på klimakrisen? Hvorfor?
2. Udelukker de forskellige løsninger hinanden eller kan de alle være rigtige?
3. Er det grundlæggende et individuelt, et nationalt eller et internationalt ansvar at løse klimakrisen?
4. Ville det være ok, hvis en privat virksomhed tilbød at løse klimakrisen, men til gengæld skulle have masser af penge for det?
5. Er det ok, at politikerne laver regler som begrænser borgernes frihed for at løse klimakrisen?
6. Kan du komme på løsninger af klimakrisen som ikke er nævnt i de fire kilder?
7. Formuler selv flere problemstillinger til emnet.

Produkt – Lav en kampagneplakat

Vælg et standpunkt om klimakrisen, som du ikke er enig i. Hvis du mener EU bør gå forrest i klimakampen, så vælg fx et standpunkt om, at det er borgerne der hver for sig er nødt til at ændre livsstil.

Brainstorm over argumenter for standpunktet.

Vælg et slogan og skab en kampagneplakat. Brug fx redskabet Movieposter på hjemmesiden www.bighugelabs.com

Lav derefter en kort fremlæggelse af din plakat, hvor du forklarer dine valg og sammenhængen med emnet.

Undringsspørgsmål

- + Forestil dig, at du kunne løse klimakrisen ved aldrig mere at tage på ferie, ikke måtte spise kød og kun fik et nyt sæt tøj hvert år – ville du så være villig til det?
- + Hvilke andre undringsspørgsmål kan du stille til emnet?

For billederne gælder følgende licens:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.da>